

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Fietsverbinding Het Anker (Knokke-Heist, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2021J112
December 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

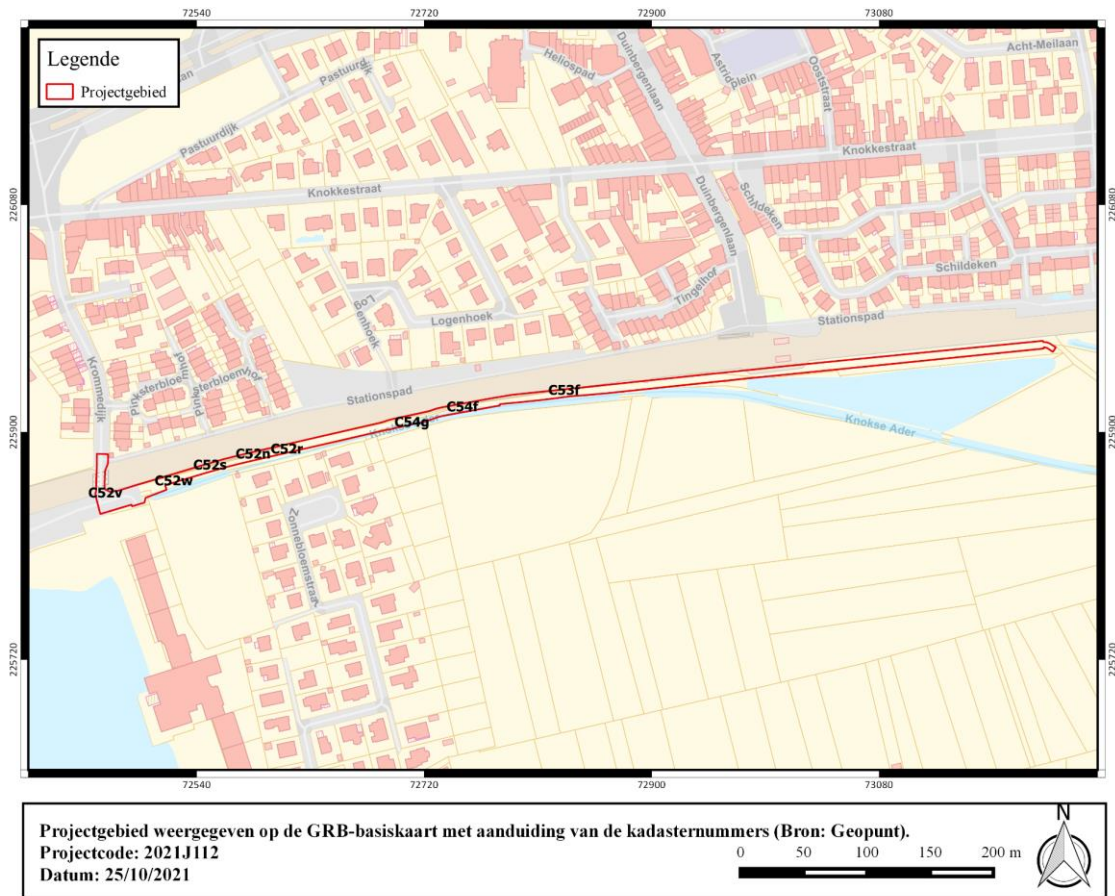

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Knokke-Heist
	Deelgemeente	Heist
	Postcode	8301
	Adres	/
	Toponiem	Fietsverbinding Het Anker
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 71763$ $Y_{\min} = 225327$ $X_{\max} = 73229$ $Y_{\max} = 226346$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Knokke-Heist, Afdeling 6 (Heist), Sectie G, nr's 675a, 675d, 676, 679, 680, 688, 689, 702a, 727, 728a, 729b, 729c, 755n2, 755p, 755p2, 755r2 en 755s2	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe fietsverbinding langs de spoorweg tussen het station van Duinbergen en de Krommedijk enerzijds en tussen parking Krommedijk en de Westkapellestraat anderzijds. Het traject bestaat uit twee delen en loopt parallel langs de noordzijde van spoorlijn 51B. Het oostelijke deel beslaat een oppervlakte van ca. 5667 m² en het westelijke deel omvat een terrein van ca. 2624 m² groot.

Knokke is gelegen ter hoogte van een voormalige zee-engte. Vanaf de middeleeuwen wordt de oostelijke kustvlakte stelselmatig ingedijkt. Tot in de 11^e eeuw bevond Knokke zich in buitendijks gebied waar de getijden vrij spel hadden. Voor de indijking van de regio was bewoning in de omgeving beperkt en concentreerde zich dit op terpen. De dorpskern van Heist gaat vermoedelijk terug op zo een terp. Landschappelijk gezien is het onderzoeksgebied gelegen op de overgang van de duinengordel en de Brugse polders. Op de Quartairgeologische kaart is te zien dat de top van het profiel bestaat uit ofwel getijdenafzettingen van het Holoceen of eolische afzettingen van het Holoceen. De bodemkaart geeft langsheen het traject overwegend een slibhoudende duinzandgrond weer die rust op polderafzettingen.

Het cartografisch materiaal geeft een landelijke en open omgeving weer die typisch is voor de kustpolders. Op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije is te zien dat het traject grotendeels in binnendijks gebied valt. Enkel het oostelijke uiteinde van het geplande fietspad valt samen met schorregebied. Langsheen het tracé is geen bebouwing weergegeven. De dorpskern van Heist situeert zich net ten westen van het projectgebied. Op de Ferrariskaart is te zien dat het terrein in het westen in gebruik is als akkerland. Het oostelijke uiteinde valt samen met grasland. Op de 19e-eeuwse bronnen is weinig verandering op te merken inzake het landgebruik. Ook binnen de sequentie luchtopnames is weinig evolutie te zien.

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn reeds meerdere archeologische onderzoeken uitgevoerd. Ten zuiden van het onderzoeksgebied werd recent een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd vastgesteld dat de ondergrond bestaat uit afgedekte geulsedimenten. In enkele boringen ruste de teelaarde direct op de geulafzettingen. Verder richting het zuidwesten werd een grootschalig archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in functie van de realisatie van een golfterrein. Tijdens dit proefsleuvenonderzoek werden voornamelijk bewoningsresten uit de late middeleeuwen in kaart gebracht. Verspreid over het terrein werden echter ook indicaties waargenomen voor aanwezigheid tijdens de (late) ijzertijd en Romeinse periode. Dit betrof echter vermoedelijk verspoeld materiaal zonder echte context. Een groot deel van de gekende vindplaatsen betreft resten van de laatmiddeleeuwse vissersnederzetting ter hoogte van de dorpskern van Heist. Naast deze resten van middeleeuwse bewoning zijn eveneens resten in kaart gebracht die te dateren zijn tijdens WOI. Het gaat hierbij om artilleriebatterijen, troepenverblijven en commandoposten waarvan de locatie gekend is dankzij militair kaartmateriaal.

Concreet dient ter hoogte van het projectgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed bestaand uit bodemsporen. Aangezien het terrein gelegen is ter hoogte van een voormalige getijdengeul is er geen verwachting inzake de aanwezigheid van artefactensites. Vanwege de lineaire vorm van het onderzoeksgebied wordt verder onderzoek als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de realisatie van de fietsverbinding langs de spoorlijn te Heist worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. De voornaamste reden hiervoor is de langgerekte vorm van het onderzoeksgebied waardoor het ruimtelijk kader zeer beperkt is. Vanwege dit beperkte ruimtelijke kader wordt de interpretatie van eventueel aanwezige sporen sterk bemoeilijkt en kan de onderlinge relatie tussen eventuele relictten niet worden vastgesteld. Meer dan een quasi contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij verder onderzoek met ingreep in de bodem niet worden verwacht. Gelet op dit gebrek aan potentiële kenniswinst wordt een doorlopend onderzoekstraject weinig zinvol geacht.

Wel dient gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.4.1 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe fietsverbinding langs de spoorlijn te Heist, deel van Knokke-Heist. Hoewel op basis van de landschappelijke situatie en de gekende waarden uitgegaan kan worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd. De geplande werken omvatten een lijntraject waardoor het ruimtelijk kader zeer beperkt is. Hierdoor is de kans op wezenlijke kenniswinst te beperkt om bijkomend archeologisch onderzoek te verantwoorden.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

